



Datum

2018-09-20

Diariennr (åberopas)

A271.193/2018

Saknr

000 Fi2018/01418/DF

Er referens

Polismyndigheten  
Rättsavdelningen

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se  
fi.df.remissvar@regeringskansliet.se

## Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering

Polismyndigheten har tagit del av betänkandet och lämnar följande synpunkter.

### Kartläggning av hindrande och hämmande lagstiftning

#### *Avsnitt 5.5.6 En uppgift en gång – The Once-Only Principle*

För att principen ska kunna genomföras måste myndigheter kunna hämta information från den bästa källan eller genom att uppgifterna är samlade på ett gemensamt ställe. Behovet av aktuella kontaktuppgifter till medborgare skulle kunna tillgodoses genom en gemensam digital tjänst tillgänglig för offentliga aktörer (i enlighet med SKL:s initiativ Mina kontaktuppgifter).

Enligt Polismyndigheten vore det önskvärt om principen fick genomslag i den offentliga förvaltningen då den sannolikt skulle förenkla kontakten mellan medborgare och myndigheter såväl som myndigheter sinsemellan. Polismyndigheten föreslår därför att Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) ska prioritera fortsatt arbete inom detta område.

### Automation i förvaltningen

#### *Avsnitt 7.7.2 Förmåga att ge insyn i vissa automatiserade förfaranden*

Polismyndigheten är principiellt för utredningens förslag som möjliggör en god offentlighetsstruktur för insyn i förvaltningens ärendehantering. Enligt Polismyndighetens mening behöver det dock förtydligas vilken information som kan lämnas beträffande myndigheters användande av automatiserade processer och algoritmer vid handläggning av mål eller ärenden. Vidare anser myndigheten att den föreslagna bestämmelsen i offentlighet- och sekretesslagen inte är tillräckligt tydligt formulerad vilket kan leda till oklarheter angående tillämpningen.

Vidare bedömer Polismyndigheten att det även kan finnas skäl att närmare analysera frågan om det aktuella förslaget verkligen bidrar till den önskade effekten, dvs. en ökad tillit hos medborgarna för myndighetens verksamhet. Som utredningen noterat är det frågan om komplexa algoritmer eller datorprogram som inte är enkla att förstå för en lekman. Myndigheterna använder komplex teknik inom flera andra områden än just ärendehantering. Det har inte ansetts nödvändigt att särreglera insyn i dessa andra komplexa tekniska processer för att upprätthålla tilliten för myndigheternas verksamhet. Det finns ett tämligen omfattande system av rättssäkerhetsgarantier redan idag, t.ex. myndighetsstyrning, revision, tillsyn samt möjligheter till omprövning och överklagande. Ett rimligt antagande är att de flesta fall av felaktigheter vid ärendehantering hänförliga till just algoritmer eller datorprogram kommer att uppdagas inom ramen för nämnda kontrollsystem.

### *Avsnitt 7.8 Ytterligare överväganden för en AI-redo förvaltning*

Polismyndigheten instämmer i utredningens bedömning att myndigheter i första hand sannolikt kommer att nyttja AI och maskininlärda algoritmer som en del i analys och beslutsstöd för mänskliga befattningshavare eller för service snarare än för helt automatiserade beslut. För en effektiv och rättssäker användning av sådana tekniker i den offentliga förvaltningen krävs fortsatta överväganden för att tillse att rättsutvecklingen möter behovet av automatiserade förfaranden.

Moderna lösningar för AI-tillämpningar innehåller ofta avancerade datalager som lagrar stora och delvis ostrukturerade informationsmängder. En grundförutsättning för att kunna använda AI och avancerat beslutsstöd i offentlig sektor är att det inte skapas onödiga juridiska hinder mot en sådan ordning. Polismyndighetens möjligheter att använda AI som beslutsstöd inom den brottsbekämpande verksamheten förutsätter tillgång till en stor mängd aggregerad information.

## **Digital kommunikation**

### *Avsnitt 8.3.3 Ny huvudregel om digital tillgänglighet och 8.3.5 Ny huvudregel om underrättelse när handlingar tas emot digitalt*

Polismyndigheten tillstyrker förslagen.

### *Avsnitt 8.3.6 Ny huvudregel om digital kommunikation till enskilda*

Polismyndigheten tillstyrker förslaget. Myndigheten vill dock betona betänkandets formuleringar om att myndigheter inte ska behöva tillhandahålla digitala mottagningsfunktioner eller förmedla handlingar digitalt om det är olämpligt av säkerhetsskäl eller av andra skäl, vilka sannolikt tämligen ofta kommer att få relevans vid Polismyndighetens tillämpning av den föreslagna bestämmelsen. Polismyndigheten har för närvarande ingen teknisk lösning på plats

som medger digitala utskick som huvudregel. Myndigheten ser inte heller att det är lämpligt eller praktiskt möjligt att gå mot en ökad e-posthantering. I avvaktan på införandet av en säker digital kanal kommer Polismyndigheten således att tillämpa undantaget till den föreslagna bestämmelsen.

#### *Avsnitt 8.4.5 Behövs reglering eller annat stöd för ökad rättslig stabilitet?*

Polismyndigheten ser positivt på utredningens förslag att ge en myndighet i uppdrag att ta fram allmänna råd eller annat stödmaterial om hur myndigheter i förening med gällande rätt kan utveckla digitala tjänster som innefattar eget utrymme eftersom rättsläget på flera håll är oklart. Förtydliganden efterfrågas t.ex. avseende i vilken utsträckning den enskilde kan använda eget utrymme och inhämta informationsunderlag från olika myndigheter innan en handling formellt skickas in och betraktas som inkommen hos myndigheten.

### **Informationssäkerhet**

#### *Avsnitt 9*

Med hänsyn till att myndigheter i allt större utsträckning förväntas erbjuda medborgaren digital kommunikation ställer detta höga krav på myndigheters informationssäkerhetsarbete.

Polismyndigheten efterfrågade i remissvaret för betänkandet reboot – omstart för den digitala förvaltningen (SOU 2017:114) ett ändamålsenligt tillsynssystem avseende de anslutna brevlådeoperatörerna till Mina meddelanden. Polismyndigheten har sedan dess i dialog med Justitiedepartementet och rättsvårdande myndigheter bedömt att avvakta med anslutning till Mina meddelanden trots uppdrag i regleringsbrevet för 2018 att skicka information till brottsut-satta digitalt via infrastrukturen.

### **Tystnadsplikt för privata leverantörer**

#### *Avsnitt 10.6.2 Tystnadsplikt för privata leverantörer bör regleras i lag och 10.6.3 Utformning av bestämmelsen om tystnadsplikt*

Polismyndigheten tillstyrker förslaget att införa tystnadsplikt för de som är verksamma hos en privat leverantör för uppgifter som omfattas av sekretess och som lämnas ut till leverantören i samband med utkontraktering av it-drift eller andra it-baserade funktioner.

#### *Avsnitt 10.6.4 En ny sekretessbrytande bestämmelse och 10.6.5 Utformning av en sekretessbrytande bestämmelse*

Polismyndigheten tillstyrker förslaget att införa en sekretessbrytande bestämmelse för att myndigheter i samband med utkontraktering av it-drift eller andra it-baserade funktioner ska kunna lämna ut vissa sekretessbelagda uppgifter till privata eller offentliga leverantörer.

## **Rättsutveckling för den digitala förvaltningen**

### *Avsnitt 12.2.1 Underskrifter och ärendeprocesser*

Polismyndigheten instämmer i utredningens bedömning att det är angeläget att vidta åtgärder för att anpassa gällande rätt med krav på underskrift, undertecknande eller namnteckning till digitala förfaranden såväl som att det bör prioriteras att löpande anpassa andra typer av regler i gällande rätt där pappersform för informationshantering antingen krävs eller förutsätts.

I sammanhanget vill Polismyndigheten lyfta fram behovet av stöd kring myndigheters användning av elektroniska underskrifter för såväl beslutsfattande som enskilda som har behov av elektronisk underskrift i en ärendeprocess hos en myndighet. Myndigheten ser också ett allmänt behov av förtydliganden av när en elektronisk underskrift är nödvändig och när en underskrift på papper kan ersättas med annan typ av identifiering, t.ex. genom elektronisk identifiering via e-legitimation.

### *Avsnitt 12.2.6 Öppna data*

Polismyndigheten instämmer i utredningens bedömning att det bör övervägas att tydligare i rättsordningen ange skyldigheter för myndigheter att tillhandahålla uppgifter som öppna data. Vidare önskar myndigheten förtydligande om hur myndigheter ska förhålla sig till öppna data i relation till begäran och utlämnande av allmän handling och att DIGG bör ha ett tydligt fokus på detta framöver.

### *Avsnitt 12.2.7 Elektroniskt utlämnande av allmän handling*

Polismyndigheten instämmer i utredningens bedömning att skyldighet för myndigheter att lämna ut allmänna handlingar i elektronisk form bör övervägas i samma sammanhang som det säkerställs att myndigheterna för sådant utlämnande kan ta ut avgifter.

### *Avsnitt 12.2.9 Språklagen*

Polismyndigheten instämmer med utredningens bedömning att det kan övervägas att i annat sammanhang återkomma till frågan om vilket eller vilka språk myndigheter bör eller får använda i digitala tjänster. Med hänsyn till initiativ som t.ex. eIDAS-förordningen, som möjliggör för EU-medborgare att logga in i svenska myndigheters e-tjänster, är det ett rimligt antagande att frågan om språkval inom den digitala offentliga förvaltningen kommer att bli aktuell i ett senare skede.

## **Rapportering av arbete med it och digitalisering**

### *Avsnitt 13.5.2 Skyldighet att lämna uppgifter om it-kostnader*

Polismyndigheten har förståelse för syftet med utredningens förslag. Med hänsyn till att ett rapporteringskrav kommer att medföra merkostnader för Polis-

myndigheten vill myndigheten påpeka vikten av en balans mellan de kostnader rapporteringen innebär och den förväntade nyttan av rapporteringen.

*Avsnitt 13.5.3 Ny uppgiftsskyldighet förs in i statistikregleringen*

Polismyndigheten tillstyrker utredningens förslag att DIGG ska vara ansvarig myndighet för den officiella statistiken för statistikområdet it-kostnader. I detta sammanhang vill Polismyndigheten framföra behovet av en gemensam definition av "it-kostnad" och vad som ska anses omfattas av begreppet för att statistiken ska vara meningsfull och jämförbar.

Juristen Tony Back har beslutat detta yttrande efter fördraging av juristen Charlotte Pehrsson. IT-arkitekten Sven-Erik Ceedigh har deltagit i den slutliga beredningen. Rikspolischefen Anders Thornberg har informerats om innehållet i detta remissvar.

**POLISMYNDIGHETEN**

På avdelningschefens vägnar



Tony Back



Charlotte Pehrsson

**Kopia till**

Justitiedepartementet (PO)  
Arbetsstagarorganisationerna  
Rikspolischefens kansli